

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

32 140 01 Óvodai dajka

Komplex szakmai vizsga

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Komplex szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő: 15 perc, válaszadási idő: 15 perc)
A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 60 %

A 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tételeit a 034766/2013-5522 számon kiadom.

Jóváhagyta:

Szakál Ferenc Pál
főosztályvezető

EREDETIVEL MINDENBEN
MEGEGYEZŐ MŰVELLET

2013

NEMZETI MUNKAÜGYI HIVATAL
Szak- és Felnőttképzési Igazgatóság

Érvényes: 2013. december 17-től

Szakképesítés: 32 140 01 Óvodai dajka
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Komplex szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése: A szóbeli vizsgatevékenység központilag összeállított vizsgakérdései a 4. Szakmai követelmények fejezetben szereplő szakmai követelmény-modulok témaköreinek mindegyikét tartalmazzák.

A tételekhez segédeszközök nem használhatók.

A feladatsor első részében található 1-20-ig számozott vizsgakérdéseket ki kell nyomtatni, majd pontosan kettévágni. Ezek lesznek a húzótételek.

A második részben található a tanári példány, mely az értékelést segíti.

A tételsor a 37/2013. (V. 28.) EMMI rendeletben foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült

1. Nevelési alapismeretek

Mutassa be a nevelés fogalmát, célját és a nevelés szintereit! Foglalja össze az óvodában használatos nevelési módszereket, az óvodai nevelés feladatait!

2. A személyiség fejlődését befolyásoló tényezők

Mutassa be az öröklött tulajdonságok és környezeti hatások, kölcsönhatások szerepét! Fejtse ki a szocializáció fogalmát és az óvoda szerepét a társadalmi beilleszkedés folyamatában!

3. Különleges bánásmódot igénylő gyermek az óvodában

Mutassa be az óvodai dajka feladatait a különleges bánásmódot igénylő gyermek gondozásában! Értelmezze az SNI, integráció, inklúzió és szegregáció fogalmakat!

4. A személyiségfejlődés sajátosságai az óvodáskorban

Jellemezze az óvodáskorú gyermek fejlődési vonalait! Mutassa be a testi, a mozgás- és beszédfejlődés sajátosságait! Hogyan teremthető meg az optimális környezet?

5. Az óvodáskorú gyermek alapvető tevékenysége

Határozza meg a játék fogalmát, jellemezze a fajtáit és hatását! Mutassa be az óvodai játéktevékenység feltételeit és az óvodai dajka szerepét a gyermek játéktevékenységével kapcsolatban!

6. Nevelési problémák az óvodában

Jellemezze az agresszív és a szorongó-visszahúzódó gyermek viselkedését, valamint mutassa be a velük szemben kívánatos nevelői magatartást, bánásmódot!

7. Egészséges életmódra nevelés az óvodában

Beszéljen az óvodai dajka egészségvédelemmel és egészségneveléssel kapcsolatos feladatairól! Mutassa be az egészséges életmódra nevelés területeit!

8. Személyi gondozás az óvodában

Határozza meg a személyi gondozás fogalmát, területeit és jelentőségét az óvodáskorú gyermek életében! Mutassa be az óvodai dajka feladatait a higiénés szokások kialakításával kapcsolatban!

9. Az óvodai élet megszervezése

Magyarázza meg a napirend, a helyes életritmus jelentőségét az óvodáskorú gyermek életében! Mutassa be az óvodai dajka feladatait a harmonikus napirend megszervezésében!

10. Az óvodai élet megszervezése, az egészséges életmód követelményei az óvodában
Milyen feladatai vannak az óvodai dajkának az ebéd utáni pihenés és a helyes alvási szokások kialakításában?

11. Az óvodai élet megszervezése, étkeztetés az óvodában

Foglalja össze az óvodai dajka feladatait az óvodáskorú gyermek étkezéseinek megszervezésében, az ételek előkészítésében és a kulturált étkezési szokások kialakításában!

12. Beteg gyermek az óvodában

Mutassa be az óvodai dajka feladatait a lázas gyermek gondozásában, a sebek ellátásában, valamint fertőző betegségek esetén! Melyek az óvodai mérgezések veszélyforrásai? Határozza meg a cukorbeteg gyermek gondozásának alapelveit!

13. Az óvoda szervezetének tagjai, az alkalmazottak köre

Mutassa be az óvodai nevelőmunka résztvevőit, feladatukat és kapcsolatrendszerüket! Jellemezze az óvodai dajka helyét, szerepét, tevékenységének területeit az óvoda rendszerében! Beszéljen az óvoda kapcsolatrendszeréről!

14. Munka jellegű tevékenységek az óvodában

Mutassa be az óvodáskorú gyermek munka jellegű tevékenységeit, értékelje a gyermekre gyakorolt személyiségfejlesztő hatásukat! Jellemezze a munka és a játék kapcsolatát! Melyek az óvodai dajka feladatai a munka jellegű tevékenységekben?

15. Az óvoda működését meghatározó dokumentumok

Mutassa be az óvodaműködést meghatározó dokumentumokat: Alapító Okirat, Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja, Helyi Óvodai Program, Óvoda éves munkaterve, Szervezeti és működési szabályzat! Ismertesse az óvodai dajka tevékenységi területeit, és értelmezze munkaköri leírását!

16. Társas kapcsolatok az óvodáskorban

**Mutassa be a társas kapcsolatok fejlődését, sajátosságait óvodáskorban!
Jellemezze az óvodai dajka szerepét a kortárs kapcsolatok alakulásában!**

17. Az ételek szakszerű tárolása és tálalása az óvodában

Határozza meg az ételek készen tartásának, tálalásának szabályait, valamint az ételmintavétel és a mosogatás követelményeit! Mutassa be a konyha takarításának szabályait!

18. Takarítási feladatok az óvodában

Mutassa be az óvodai dajka feladatait az óvoda rendjének, tisztaságának megteremtésében és fenntartásában! Határozza meg a takarítás típusait, a takarítószeres használatának és tárolásának szabályait, a háztartási kisgépek alkalmazásának előírásait!

19. Az óvoda udvara

Mutassa be az óvodai dajka feladatait az óvoda udvar rendjének, gondozottságának, tisztaságának megteremtésében és fenntartásában! Beszéljen arról, hogyan válhat az óvoda udvara az egészséges életmódra nevelés színterévé! Milyen nevelési lehetőségeket és veszélyeket rejthet az óvoda udvara az egyes évszakokban?

20. Programok az óvodában

Mutassa be az óvodai dajka feladatait az óvodai ünnepélyek és az óvodán kívüli programok lebonyolításában!

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

1. Nevelési alapismeretek

Mutassa be a nevelés fogalmát, célját és a nevelés szintereit! Foglalja össze az óvodában használatos nevelési módszereket, az óvodai nevelés feladatait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a nevelés fogalma
- a nevelés célja
- a nevelés szinterei
- a nevelési módszerek
- az óvodai nevelés feladatai

2. A személyiség fejlődését befolyásoló tényezők

Mutassa be az öröklött tulajdonságok és környezeti hatások, kölcsönhatások szerepét! Fejtse ki a szocializáció fogalmát és az óvoda szerepét a társadalmi beilleszkedés folyamatában!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a környezet fogalma
- a környezeti hatás
- természeti, társadalmi környezet
- a biológiai öröklés
- az öröklés és a környezet kölcsönhatásai
- a minta öröklése
- az óvoda, mint környezeti hatás

3. Különleges bánásmódot igénylő gyermek az óvodában

Mutassa be az óvodai dajka feladatait a különleges bánásmódot igénylő gyermek gondozásában! Értelmezze az SNI, integráció, inklúzió és szegregáció fogalmakat!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a különleges bánásmód fogalma
- az SNI fogalma
- az integráció fogalma
- az inklúzió fogalma
- a szegregáció fogalma
- az integráció/inklúzió lehetőségei, feltételei az óvodában
- egyéni bánásmód az óvodai dajka tevékenységében

4. A személyiségfejlődés sajátosságai az óvodáskorban

Jellemezze az óvodáskorú gyermek fejlődési vonalait! Mutassa be a testi, a mozgás- és beszédfejlődés sajátosságait! Hogyan teremthető meg az optimális környezet?

Kulcsszavak, fogalmak:

- az óvodáskorú gyermek testi fejlődése
- a testrészek növekedése, arányainak változása
- a csontosodási folyamat és a fizikai terhelhetőség kapcsolata
- az óvodáskorú gyermek mozgásfejlődése
- az óvodai dajka szerepe az optimális környezet megteremtésében

5. Az óvodáskorú gyermek alapvető tevékenysége

Határozza meg a játék fogalmát, jellemezze a fajtáit és hatását! Mutassa be az óvodai játéktevékenység feltételeit és az óvodai dajka szerepét a gyermek játéktevékenységével kapcsolatban!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a játék fogalma, feltételei
- a gyakorló játék jellemzői
- a szerepjáték jellemzői és játékkészlete az óvodában
- a szabályjáték jellemzői és játékkészlete az óvodában
- a szabályok és a szocializáció kapcsolata
- a játék személyiségre gyakorolt hatása
- az óvodai dajka szerepe a gyermek játéktevékenységében

6. Nevelési problémák az óvodában

Jellemezze az agresszív és a szorongó-visszahúzódó gyermek viselkedését, valamint mutassa be a velük szemben kívánatos nevelői magatartást, bánásmódot!

Kulcsszavak, fogalmak:

- az agresszió fogalma
- a verbális agresszió
- a megfelelő bánásmód
- a szorongó gyermek viselkedésének jellemzői
- a dicséret, a biztatás szerepe
- az óvodai dajka szerepe a problémák oldásában

7. Egészséges életmódra nevelés az óvodában

Beszéljen az óvodai dajka egészségvédelemmel és egészségneveléssel kapcsolatos feladatairól! Mutassa be az egészséges életmódra nevelés területeit!

Kulcsszavak, fogalmak:

- az egészségvédelem fogalma, célja, feladatai
- az egészségvédelem és a nevelés kapcsolata
- egészségvédelem az óvodában
- az egészségnevelés fogalma, célja, feladatai
- az egészségnevelés területei az óvodában
- a dajka, mint egészségnevelő

8. Személyi gondozás az óvodában

Határozza meg a személyi gondozás fogalmát, területeit és jelentőségét az óvodáskorú gyermek életében! Mutassa be az óvodai dajka feladatait a higiénés szokások kialakításával kapcsolatban!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a személyi gondozás fogalma
- a személyi gondozás területei
- a személyi gondozás szükségessége
- a gondozás szerepe a nevelési folyamatban
- a higiénés szokások kialakításának területei
- az óvodai dajka magatartása a gondozás folyamatában

9. Az óvodai élet megszervezése

Magyarázza meg a napirend, a helyes életritmus jelentőségét az óvodáskorú gyermek életében! Mutassa be az óvodai dajka feladatait a harmonikus napirend megszervezésében!

Kulcsszavak, fogalmak:

- az óvodai napirend megszervezése
- rugalmasság, folyamatosság
- harmonikus arányok a napirendben
- a napirend, mint a gyermek biztonságérzetének alapja
- a napirend rugalmassága

**10. Az óvodai élet megszervezése, az egészséges életmód követelményei az óvodában
Milyen feladatai vannak az óvodai dajkának az ebéd utáni pihenés és a helyes
alvási szokások kialakításában?**

Kulcsszavak, fogalmak:

- az alvás, mint biológiai szükséglet
- az óvodai napirend megszervezése: az alvás, mint a napirend része
- a nyugodt pihenés, alvás környezeti feltételei
- a nyugodt pihenés, alvás pszichés feltételei
- alvási problémák és tennivalók
- az óvodai dajka feladatai a pihenés, alvás lebonyolításában

11. Az óvodai élet megszervezése, étkeztetés az óvodában

Foglalja össze az óvodai dajka feladatait az óvodáskorú gyermek étkezéseinek megszervezésében, az ételek előkészítésében és a kulturált étkezési szokások kialakításában!

Kulcsszavak, fogalmak:

- az óvodai étkezések megszervezése
- higiénés szokások kialakítása az étkezések előtt, közben és az étkezést követően
- az óvodai dajka feladatai a kulturált étkezési szokások kialakításában
- egyéni sajátosságok figyelembevétele
- az étvágytalan gyermek
- pszichés hatások jelentősége az étkezésben
- a tálalás, kiszolgálás szabályai az óvodában

12. Beteg gyermek az óvodában

Mutassa be az óvodai dajka feladatait a lázas gyermek gondozásában, a sebek ellátásában, valamint fertőző betegségek esetén! Melyek az óvodai mérgezések veszélyforrásai? Határozza meg a cukorbeteg gyermek gondozásának alapelveit!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a lázas állapot tünetei, jellemzői
- a lázas gyermek igényei
- az óvodai dajka kompetenciái láz esetén
- az óvodai dajka kompetenciái az óvodában leggyakrabban előforduló sebek ellátása esetén
- a fertőzés fogalma, forrásai, terjedése
- fertőző megbetegedések
- élősdi okozta fertőzések
- a fertőtlenítő takarítás
- a mérgezések veszélyforrásai: ételmérgezések, mérgező növények, gombák
- az óvodai dajka feladatai a cukorbeteg gyermek gondozásában

13. Az óvoda szervezetének tagjai, az alkalmazottak köre

Mutassa be az óvodai nevelőmunka résztvevőit, feladatukat és kapcsolatrendszerüket! Jellemezze az óvodai dajka helyét, szerepét, tevékenységének területeit az óvoda rendszerében! Beszéljen az óvoda kapcsolatrendszeréről!

Kulcsszavak, fogalmak:

- az óvodavezető
- az óvodavezető helyettese
- az óvodapedagógusok
- speciális szakemberek szerepe
- a nevelő-oktató munkát segítők köre
- egyéb munkakörök
- az óvodai dajka tevékenységének területei
- az óvoda kapcsolatrendszere

14. Munka jellegű tevékenységek az óvodában

Mutassa be az óvodáskorú gyermek munka jellegű tevékenységeit, értékelje a gyermekre gyakorolt személyiségfejlesztő hatásukat! Jellemezze a munka és a játék kapcsolatát! Melyek az óvodai dajka feladatai a munka jellegű tevékenységekben?

Kulcsszavak, fogalmak:

- a munka, mint a személyiségfejlesztés eszköze
- a naposi munka fejlesztő hatásai
- az óvodai dajka naposi munkával kapcsolatos feladatai
- az önkiszolgáláshoz kapcsolódó munkajellegű tevékenységek
- munkalehetőségek az óvoda udvarán, évszakokhoz kapcsolódó feladatok
- az óvoda udvarán végzett munka során használt eszközök és használatuk balesetvédelmi szabályai
- az óvodai dajka feladatai az udvari munka jellegű tevékenységgel kapcsolatban
- az alkalomszerű munka jellegű tevékenységek

15. Az óvoda működését meghatározó dokumentumok

Mutassa be az óvodaműködést meghatározó dokumentumokat: Alapító Okirat, Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja, Helyi Óvodai Program, Óvoda éves munkaterve, Szervezeti és működési szabályzat! Ismertesse az óvodai dajka tevékenységi területeit, és értelmezze munkaköri leírását!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Alapító Okirat
- Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja
- Helyi Óvodai Program
- Óvoda éves munkaterve
- Szervezeti és működési szabályzat
- az óvodai dajka munkaköri leírása

16. Társas kapcsolatok az óvodáskorban

Mutassa be a társas kapcsolatok fejlődését, sajátosságait óvodáskorban!

Jellemezze az óvodai dajka szerepét a kortárs kapcsolatok alakulásában!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a társ iránti igény megjelenése
- az egyirányú modellkövetés
- a kölcsönös utánpótlás
- barátválasztást meghatározó jegyek
- az óvodai dajka szerepe a kortárs kapcsolatok alakulásában

17. Az ételek szakszerű tárolása és tálalása az óvodában

Határozza meg az ételek készen tartásának, tálalásának szabályait, valamint az ételmintavétel és a mosogatás követelményeit! Mutassa be a konyha takarításának szabályait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a beszállítás és az ételek átvételének szabályai
- az ételek tárolása
- az ételek hőmérséklete
- a melegítés szabályai
- a csoportban történő tálalás szabályai
- a mosogatás szabályai, lépései
- a konyha takarításának szabályai

18. Takarítási feladatok az óvodában

Mutassa be az óvodai dajka feladatait az óvoda rendjének, tisztaságának megteremtésében és fenntartásában! Határozza meg a takarítás típusait, a takarítószeresek használatának és tárolásának szabályait, a háztartási kisgépek alkalmazásának előírásait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- takarítás munka közben
- napi takarítás
- heti takarítás
- havi takarítás
- éves takarítás
- a tisztítószeresek, fertőtlenítőszeresek használata, tárolása
- biztonságtechnikai előírások
- a gyermekek jelenlétében végezhető takarítási feladatok
- a gyermekek jelenlétében nem végezhető feladatok

19. Az óvoda udvara

Mutassa be az óvodai dajka feladatait az óvoda udvar rendjének, gondozottságának, tisztaságának megteremtésében és fenntartásában! Beszéljen arról, hogyan válhat az óvoda udvara az egészséges életmódra nevelés színterévé! Milyen nevelési lehetőségeket és veszélyeket rejthet az óvoda udvara az egyes évszakokban?

Kulcsszavak, fogalmak:

- az óvoda udvarának követelményei
- növények az udvaron
- hinták, csúszdák, mászóókák
- évszakok változása az óvoda udvarán
- a gyermekekkel együtt végezhető tevékenységek az óvoda udvarán
- nevelési lehetőség a kerti munka során

20. Programok az óvodában

Mutassa be az óvodai dajka feladatait az óvodai ünnepélyek és az óvodán kívüli programok lebonyolításában!

Kulcsszavak, fogalmak:

- ünnepélyek az óvodában
- az óvodai dajka szervezési feladatai
- vásárlás az óvoda számára
- alkalomnak megfelelő teremrendezés, díszítés
- dekorációk, ajándékok készítése
- a program rendjének biztosítása
- intézményen kívüli programok az óvodában: séta, kirándulás, uszoda, bábszínház...stb.
- segítségnyújtás a szervezési feladatokban
- segítségnyújtás a lebonyolításban
- az úticsomag, tartalma, összeállítása
- felügyeleti kötelezettség

